

Kruidtuinlaan 50 bus 165
B - 1000 Brussel
T. +32 2 508 85 85
vraag@mi-is.be
www.mi-is.be

Aan de Voorzitter van het Vast Bureau van
Zelee - OCMW Zelee
Padweg 4
9240 Zelee

Onderwerp: Geïntegreerd inspectieverslag POD MI

Dienst: Inspectiedienst POD MI

Datum:

Uw brief van:

Bijlage(n): 3

Uw kenmerk:

Ons kenmerk: Zelee/W65M-RMID-UJV:SFGE-/2023

Betreft: Geïntegreerd inspectieverslag

Geachte Voorzitter,

Hierbij vindt u het verslag van de inspecties die plaatsvonden in uw centrum op 24, 27 en 31/3/2023.

Dit inspectieverslag bestaat uit drie delen:

- Een algemene analyse over het verloop van de inspectie, de resultaten van de inspecties en de aanbevelingen
- Een bijlage per gecontroleerde materie met de verschillende boekhoudkundige tabellen en uitleg over de gevolgde procedure
- De controletabellen per begunstigde

Indien u vragen hebt over deze controle, kunt u contact opnemen met uw inspecteur via mi.inspect_office@mi-is.be.

Briefwisseling dient gericht te worden aan de Programmatorische Overheidsdienst Maatschappelijke Integratie, Armoedebestrijding en Sociale Economie (POD MI), Dienst Inspectie, Kruidtuinlaan 50 bus 165, 1000 Brussel.

I. INLEIDING

De missie van de POD Maatschappelijke integratie is de voorbereiding, uitvoering, evaluatie en opvolging van het federale beleid voor maatschappelijke integratie, waardoor ieders sociale grondrechten op duurzame wijze worden gegarandeerd.

De controles die door de inspectiedienst in de OCMW's worden uitgevoerd, passen in deze missie en gaan uit van de volgende visie ;

- **Controle** op de toepassing van de federale wetgeving voor maatschappelijke integratie aan de hand van juridische, administratieve en financiële inspecties
- **Advies** aan de OCMW's over het wettelijk kader en de concrete toepassing van de regelgeving
- **Kennis:** door haar schakelfunctie tussen de administratie en de actoren op het terrein draagt de dienst inspectie bij tot de strategische voorbereiding van het beleid inzake maatschappelijke integratie.

Om deze opdracht tot een goed einde te brengen, stelt de inspectiedienst zich de volgende doelstellingen;

- Toezien op een uniforme en correcte toepassing van de wetgeving en reglementering aangaande de subsidies die de federale staat toekent aan de OCMW's.
- Houden van doelgerichte, uniforme en periodieke controles van de OCMW's op boekhoudkundig, administratief en juridisch vlak. Deze controles dragen bij tot de gelijke wettelijke behandeling van de gebruikers van de OCMW-diensten.
- Verzamelen van informatie om het beleid inzake maatschappelijke integratie en armoedebestrijding te optimaliseren.
- Uitbouwen van structurele en kwalitatieve relaties met de OCMW's (belangrijkste partners van de federale administratie) met het oog op een goede communicatie en een kwaliteitsvolle dienstverlening.
- Uitwisselen van informatie met de interne diensten van de POD MI.
- Meewerken aan het actieplan voor de strijd tegen de sociale fraude waartoe in 2011 door de Regering werd besloten.

Met deze controles wil de dienst inspectie de waarden van de POD MI verdedigen;

- Respect
- De kwaliteit van de dienstverlening en klantvriendelijkheid
- Gelijke kansen voor iedereen
- Diversiteit
- Openstaan voor verandering

De procedure voor de controles wordt toegelicht op de website van de POD MI (<http://www.mi-is.be/nl/tools-ocmw/handleiding>).

2. INSPECTIES

	Omschrijving	Jaar	Bijlage
1	Wet van 02/04/1965: controle van de medische kosten	2018-2020	Bijlage 1: Controle van de medische bewijsstukken, Wet van 02/04/1965
2	Wet van 02/04/1965: boekhoudkundige controle	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 2: Controle toelagen, Wet van 02/04/1965
3	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: controle van de sociale dossiers	2022	Bijlage 3: Controle van de sociale dossiers, Wet van 26/05/2002
4	Recht op Maatschappelijke Integratie, Wet van 26/05/2002: boekhoudkundige controle	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 4: Controle van de toelagen, Wet van 26/05/2002
	Tijdelijke premie COVID		Bijlage 4: Controle van de toelagen, KB n° 47 van 26 juni 2020 met het oog op het toekennen van een tijdelijke premie
5	Stookoliefonds (verwarmingstoelage)	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 5: Controle van het Stookoliefonds
6	Controle van het Uniek Jaarverslag	2020, enkel SFGE	Bijlage 6: Controle van het Uniek Jaarverslag
7	De behandeling van de knipperlichten	<i>geen controle uitgevoerd</i>	Bijlage 7: Controle van de knipperlichten, OB van 14/03/2014

U vindt een gedetailleerde beschrijving van de uitgevoerde controles in de bijlagen van dit verslag.

3. VOORBEREIDING EN VERLOOP VAN DE INSPECTIE

De informatie betreffende de voorbereidingen van de inspecties werd via mail aan uw OCMW gestuurd op 3/12/2022 .

Bij aanvang van de inspecties waren alle gevraagde stukken beschikbaar .
Deze stukken waren van een goede kwaliteit zodat de controle vlot verliep.

De inspecteur heeft de controles in uitstekende werkomstandigheden kunnen uitvoeren. Tevens wenst de inspecteur de goede medewerking van uw personeelsleden te benadrukken. Zij beantwoordden alle gestelde vragen en hebben indien nodig bijkomende informatie verschaft.

4. VASTSTELLINGEN EN AANBEVELINGEN

De opmerkingen en aanbevelingen hieronder zijn een herinnering aan de juiste toepassing van de voorschriften en/of procedures en/of het onderzoek van de subsidievoorwaarden en/of goede praktijken die voor de gecontroleerde materies moeten geïmplementeerd worden.

Wet van 02/04/1965, controle medische kosten

Administratieve controle facturen:

Voor de gecontroleerde facturen was er een correcte naleving van de terugbetalingsregels van de ziekteverzekering en van de wet van 02/04/1965.

Er werd opgemerkt dat in een aantal dossiers het bedrag van de ingediende kosten moeilijk samengesteld kon worden. Dit is vermoedelijk te wijten aan een foute inbreng in het informaticapakket van het OCMW waardoor bepaalde bedragen opgesplitst worden over een ruimere periode. Wij willen er op wijzen dat kosten enkel ingebracht mogen worden op de maand waarin de verstrekking heeft plaatsgevonden.

Bedragen die niet samengesteld kunnen worden, worden ook niet aanvaard bij inspecties.

Attesten dringende medische hulp- farmaceutische kosten:

Het attest DMH wordt steeds gedateerd en ondertekend door een geneesheer. Voor medicijnen worden geen attesten dringende medische hulp aanvaard die ondertekend worden door de apotheker. Het is de voorschrijvende arts die dit attest dient af te leveren.

Controle individuele dossiers:

Het was positief vast te stellen dat het OCMW sociale verslagen opmaakt waaruit de behoefte van de begunstigen blijkt. Er is een regelmatige controle van de KSZ stromen.

Sociaal onderzoek: ziekteverzekering in herkomstland- verbindingorganen:

Voor personen zonder lopende asielaanvraag en die nog geen jaar in België verblijven moet via de HZIV contact opgenomen worden met de verbindingorganen van die landen waarvoor er een verbindingorgaan bekend is. Het schriftelijk bewijs van de HZIV moet bij het dossier gevoegd worden. Als de betrokkene minder dan één jaar in België verblijft én afkomstig is uit een land met een verbindingorgaan, dan moet de HZIV verplicht aangesproken worden, ook als de betrokkene illegaal verblijft. Als iemand afkomstig is van een land zonder verbindingorgaan, dan is het bewijs van niet-verzekering beperkt tot een schriftelijk bewijsstuk waarbij betrokkene verklaart geen verzekering te hebben.

In het informatiedocument en op de site van de POD MI <https://www.mi-is.be/nl/verbindingorganen> staan alle landen opgesomd, het valt aan te raden deze lijst duidelijk te communiceren aan de maatschappelijk werkers.

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

-Beslissing en kennisgeving:

De schriftelijke mededeling (kennisgeving) van de raadsbeslissing dient op zo'n manier geformuleerd te zijn dat deze door de aanvrager kan worden begrepen en dat deze laatste de juistheid ervan kan nagaan.

Een volledig geformuleerde beslissing voorziet in de aflevering van een medische kaart Mediprima, een ten laste name van de medische/farmaceutische kosten buiten een verplegingsinstelling en vermeldt een duurtijd.

Een alomvattende formulering van een kennisgeving zou kunnen zijn:

“Vanaf dd/mm/yy neemt het OCMW de medische en farmaceutische kosten ten laste volgens de regels van de ziekteverzekering (inclusief/exclusief remgeld (schrappen wat niet past)). Het OCMW levert tevens een medische kaart af voor de kosten in een verplegingsinstelling (zoals een ziekenhuis). Ten laatste binnen drie maanden/binnen een jaar (schrappen wat niet past) wordt deze beslissing herzien.

Deze toekenning gebeurt in het kader van dringende medische hulpverlening (schrappen indien niet van toepassing)”

-Sociaal verslag:

1/Het is niet nodig om voor elk kind van het gezin een afzonderlijk sociaal verslag op te maken, het minderjarig kind zal deel uitmaken van het gezin van de hoofdbegunstigde. De gezinssamenstelling dient duidelijk opgenomen te worden in het verslag. Indien de kinderen niet hetzelfde statuut volgen als de ouders dient dit uitdrukkelijk in het verslag opgenomen te worden.

De beslissingen daarentegen moeten wel individueel en dus op naam zijn.

2/Verlengingen: Een sociaal verslag dient steeds de actuele situatie van de aanvrager te bevatten. Een korte historiek is mogelijk om de sociale situatie van de betrokkene te schetsen, maar gelieve geen volledige kopie van de vorige verslagen over te nemen. Enkel de noodzakelijk elementen van het huidig onderzoek moeten opgenomen worden in een verslag. (zie omzendbrief minimale voorwaarden sociaal onderzoek 14/3/2014)

-Sociaal onderzoek- inkomsten partner:

1/ Als de bestaansmiddelen van de aanvrager **en/of de partner** met wie de aanvrager samenwoont uitstijgen boven de overeenkomstige categorie van het leefloon mag het remgeld niet ten laste gelegd worden van de Staat, met uitzondering van het remgeld bij de hospitalisatiekosten. Dit is het gevolg van enerzijds artikel 11§1 2° van de wet van 2 april 1965 en anderzijds artikel 1 van het Ministerieel Besluit van 30/01/1995.

Bijgevolg moet de genomen beslissing dit expliciet vermelden, alsook bij de doorgave naar de POD in de medische kaart aangeduid worden.

2/Onderzoek ziekteverzekering in land van herkomst en onderzoek garant:

Er moet onderstreept worden dat de tussenkomst van het OCMW (en de terugbetaling door de POD MI) steeds residuair is. Het onderzoek of andere instanties kunnen tussenkomen vooraleer het OCMW moet tussenkomen is cruciaal. In sommige gevallen (naargelang het land waarvan betrokkene afkomstig is en naargelang hoe lang betrokkene al ononderbroken op Belgisch grondgebied verblijft) moeten de vragen en de eventuele antwoorden van de Hulpkas voor Ziekte en Invaliditeitsverzekering (HZIV) en/of de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) op OCMW-vragen aanwezig zijn in het dossier.

Ik verwijs hiervoor naar het document Terugbetaling Medische bewijsstukken terug te vinden op de website van de POD MI.

Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers

Uitwerking beslissing RMI:

in enkele dossiers werd een verkeerde (vaak latere) aanvangsdatum van het recht opgenomen in de toekenningsbeslissing.

De beslissing betreffende het leefloon ingevolge een door de betrokkene ingediende aanvraag heeft uitwerking op de datum van ontvangst van die aanvraag. Wanneer het OCMW een andere datum gebruikt moet hiervoor een verklaring genoteerd worden in de verslaggeving.

Wanneer het OCMW een verlengings- of herzieningsbeslissing neemt, moet ook een duidelijke aanvangsdatum vermeldt worden.

Opmerkingen die tijdens de vorige inspectie zijn gemaakt en nog steeds relevant zijn:

Opvragen documenten mbt onderzoek recht op maatschappelijke integratie:

Zowel in de brief naar aanleiding van de jaarlijkse herziening als op het ontvangstbewijs wordt verwezen naar het binnenbrengen van de inkomsten en uitgaven van de client (en zijn partner) en of de rekeninguittreksels van de laatste 3 maanden.

Bij het onderzoek van het recht moet rekening worden gehouden met de bestaansmiddelen die op het moment van de aanvraag aanwezig zijn; er is geen wettelijke bepaling om rekening te houden met "vroegere" middelen; daarom kan alleen het uittreksel (lopende rekening/eventueel spaarrekening) van de dag van de aanvraag worden gevraagd en niet van de drie maanden die aan de aanvraag voorafgaan.

Ook heeft de wetgever het enkel over bestaansmiddelen. In het kader van onderzoek naar het leefloon is het geen wettelijk verplichting om inzage te geven in de uitgaven.

De toekenning of de verlenging van het RMI laten afhangen van het voorleggen van deze documenten is bijgevolg niet correct; artikel 3 van de wet van 26/05/2002 somt de 6 toekenningsvoorwaarden op van het recht op maatschappelijke integratie en het is niet aan het OCMW om hier nieuwe voorwaarden aan toe te voegen.

De arbeidsrechtbanken hebben meermaals geoordeeld dat de OCMW's niet systematisch mogen eisen dat elke aanvrager zijn rekeninguittreksels voorlegt bij de herzieningen van een dossier; deze eis is enkel wettelijk gerechtvaardigd als er concrete en objectieve aanwijzingen zijn die twijfel doen rijzen over de omvang van de middelen van de betrokken persoon.

Gelieve de werkwijze van uw diensten onmiddellijk aan te passen.

Beslissingen : Er werd vastgesteld dat het OCMW in meerdere dossiers telkens maandelijke beslissingen neemt ook wanneer het niet gaat om variabele inkomsten. Bij vaste uitkeringen (bv wanneer men over een dagbedrag van de uitkering beschikt= dagbedrag x26x12) hoeft men niet elke maand het leefloon te gaan berekenen. Dit moet enkel gebeuren wanneer betrokkene maandelijks wisselende inkomsten heeft.

GPMI-studenten met voltijds leerplan:

I/ De inhoud van het contract is niet volledig: De te volgen opleiding alsook de plaats van de onderwijsinstelling ontbreekt in het GPMI. Voor het GPMI inzake studies moeten er een

aantal wettelijke verplichtingen standaard opgenomen worden. (zie KB 11/7/2002 afdeling 4) Er wordt geadviseerd de template specifiek voor GPMI studenten aan te passen.

2/ Het OCMW maakt de keuze om het GPMI tot een jaar te beperken, wat kan leiden tot een periode die niet gedekt wordt door een GPMI, als er een te lange periode verstrijkt tussen het einde van het 1ste GPMI en de datum van ondertekening van het volgende GPMI. Het zou beter zijn als de overeenkomst de volledige duur van de studies dekt en eventueel een addendum op te stellen bij een wijziging van studierichting. (Art. 11, wet van 26/05/2002 - omzendbrief van 03/08/04).

Terugvorderingsbeslissing/ verhaal bij de rechthebbende:

Wanneer er ten onrechte leefloon werd toegekend, moet het OCMW een terugvorderingsbeslissing nemen. Deze beslissing tot terugvordering moet een aantal verplichte mededelingen bevatten (art 25§2 van de wet) , bij gebreke hiervan zal de beroepstermijn niet ingaan.

- De vermeldingen die ook gelden bij een beslissing tot toekenning, herziening of weigering.
- En daarnaast in geval van terugvordering bij herziening met terugwerkende kracht:

De vaststelling dat er onverschuldigde bedragen zijn betaald.

Het totale bedrag van wat onverschuldigd is betaald en de berekeningswijze ervan.

De inhoud en de referenties van de bepalingen die aantonen dat de betalingen onverschuldigd zijn gebeurd.

De in aanmerking genomen verjaringstermijn.

De mogelijkheid voor het OCMW om af te zien van de terugvordering en de hiervoor te volgen procedure.

De mogelijkheid om een met redenen omkleed voorstel van terugbetaling in schijven voor te leggen.

Er kan met betrokkene een afbetalingsplan afgesproken worden. Indien dit niet nagekomen wordt moet de gewone terugvorderingsprocedure gevolgd worden.

Uniek Jaarverslag - SFGE

Sociaal Fonds Gas en Elektriciteit (SFGE)

Er werd een dubbele doorgave opgemerkt in het uniek jaarverslag. Dit bedrag zal ingehouden worden.

5. DEBRIEFING EN ALGEMENE OPMERKINGEN

5.1 Evolutie ten opzichte van eerdere controles

Medische kosten wet 2/4/65: er werden voor het deel facturen meer opmerkingen gemaakt dan bij de voorgaande controle. Een correcte aangifte van kosten per maand is een aandachtspunt.

Het bedrag dat ingehouden wordt is hoger dan de voorgaande controle.

RMI/Leefloon dossiers: er zijn verschillende opmerkingen die bij de huidige controle opnieuw aan bod komen.

Sociaal fonds gas en elektriciteit: de huidige controle beperkt zich louter tot de financiële gegevens. Er werd geen inhoudelijke controle van de dossiers uitgevoerd.

5.2 Debriefing

Na de controles werd tijd gemaakt om de vaststellingen en aanbevelingen van de verscheidene controles met aantal personeelsleden van het OCMW te bespreken. Tijdens deze debriefing konden de personeelsleden van het OCMW ook bijkomende vragen stellen aan de inspecteur.

6. CONCLUSIES

De onderstaande tabellen geven een overzicht van de eventueel te weinig ontvangen toelagen en de te veel ontvangen toelagen.

Te weinig ontvangen toelagen

Controle	Gecontroleerde Periode	Eventueel te weinig ontvangen	Terugvorderings-procedure
Recht op Maatschappelijke Integratie, controle van de sociale dossiers	2022	Zie bijlage 3	Uit te voeren door uw diensten

Te veel ontvangen toelagen

Controle	Periode	Terugvordering	Terugvorderings-procedure	Terugvorderings-periode
Wet van 02/04/1965, controle van de medische kosten	2018-2020	136,94 €	Door onze diensten	Op een van de volgende maandelijkse kostenstaten
Uniek Jaarverslag SFGE	2020	7.405,23 €	Door onze diensten	Op de volgende subsidie die u wordt toegekend

Mag ik u verzoeken om uw akkoord binnen een termijn van 15 werkdagen volgend op de ontvangst van dit verslag te verzenden naar mi.inspect_office@mi-is.be

Als er geen antwoord volgt binnen de opgelegde termijn wordt dit beschouwd als een aanvaarding van de resultaten van de inspectie. Indien u de conclusies van dit verslag wenst te betwisten, gelieve alle bewijsstukken binnen 15 werkdagen per e-mail aan bovenstaand adres toe te zenden.

Met vriendelijke groeten,

Voor de Voorzitter van de POD Maatschappelijke Integratie:
Het diensthoofd van de inspectiedienst,

Béregère Steppé